

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра англійської філології та методики викладання іноземної мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету іноземних мов
Світлана Віротченко

« 30 » серпня 2023 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна практика

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

галузь знань **03 Гуманітарні науки**

спеціальність **035 філологія**

освітня програма **Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова**

спеціалізація **035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська**

вид дисципліни **обов'язкова**

факультет **іноземних мов**

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету іноземних мов

“29” серпня 2023 року, протокол № 7

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Валерія ВЛАСОВА, доктор філософії, доцент кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

Програму схвалено на засіданні кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

“28” серпня 2023 року, протокол № 1

В.о. завідувача кафедри м англійської філології та методики викладання іноземної мови

_____ Ірина МОРОЗОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантими освітніх (професійної/наукової) програм (керівниками проектних груп) Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи) Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова

_____ Людмила СОЛОЩУК
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

“29” серпня 2023 року, протокол № 15

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

_____ Анна КОТОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Педагогічна практика» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програм Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова підготовки першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: розвиток у студентів уміння здійснювати діяльність з навчання іноземної мови в закладах середньої освіти на базі сформованої у них іншомовної компетенції та знань основ теорії методики, педагогіки та психології, уміння поєднувати теоретичні знання майбутніх вчителів з практичною діяльністю навчання учнів; забезпечення безпосереднього пізнання студентами закономірностей професійної діяльності та оволодіння способами її організації, вміння вирішувати конкретні методичні завдання згідно з умовами педагогічного процесу; виховання у студентів потреби систематично поновлювати свої знання і творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

Формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність спілкуватися усно й письмово державною мовою.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК8. Здатність працювати індивідуально та в команді. Вміння організувати роботу в команді, розуміння всіх етапів командної роботи.

ЗК9. Здатність спілкуватися в професійній діяльності, опрацювати фахову літературу.

ЗК11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Оволодіння загальнонауковими знаннями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань у практичних ситуаціях.

Формування наступних фахових компетентностей:

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову в усній та письмовій формі, у жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК9. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК12. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК13. Здатність до організації ділової комунікації французькою, англійською та українською мовами.

1.3. Кількість кредитів 6 д.ф./5 з.ф

1.4. Загальна кількість годин 180 д.ф./150з.ф.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни
обов'язкова
Денна / заочна/ змішана / дистанційна (згідно наказу університету) форма навчання
Рік підготовки
4-й
Семестр
7-й
Лекції
0 год.
Практичні, семінарські заняття
0 год.
Лабораторні заняття
0 год.
Самостійна робота
180/150 год.
у тому числі індивідуальні завдання
0 год.

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів.

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організувати процес свого навчання та самоосвіти, постійно підвищувати фахову компетентність.

ПРН4. Демонструвати розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства.

ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН14. Використовувати мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

2. Зміст та організація проведення педагогічної практики

Розділ 1. Педагогічна практика 4 тижні з відривом від навчального процесу.

Назви розділів	Кількість годин					
	Денна / змішана / дистанційна (згідно наказу університету) форма навчання					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1.						
Разом за розділом 1	180					180
Усього годин	180					180

Назви розділів	Кількість годин					
	Заочна / дистанційна (згідно наказу університету) форма навчання					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1.						
Разом за розділом 1	150					150
Усього годин	150					150

3. Вимоги до баз практики

Студенти направляються в спеціалізовані заклади середньої освіти з поглибленим вивченням іноземної мови. Заклад повинен мати достатньо класів або груп, щоб забезпечити комфортну роботу студента у повному необхідному для отримання позитивної оцінки обсязі та пройти перевірку згідно протоколу відповідності бази практики. Згідно наказів університету та факультету у межах карантинних умов базою практики може стати факультет іноземних мов та його профільні кафедри у онлайн або оффлайн формі.

4. Індивідуальні завдання

Не передбачені робочим навчальним планом.

5. Вимоги до звіту про педагогічну практику.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна форма
1.	Консультації з керівником педагогічної практики, участь в установчих зборах і в організаційних заняттях закладу освіти, знайомство з класом, групою, вивчення робочого плану, журналу, розкладу занять та інших документів.	15/10
2.	Відвідування занять, на яких викладають англійську мову.	10/10
3.	Відвідування занять, на яких викладають інші уроки.	10/10
4.	Консультації з вчителями, викладачами та методистами закладу освіти.	10/10
5.	Проведення самостійних занять з іноземної мови.	32/22
6.	Організація позакласних заходів.	10/10
7.	Розробка матеріалів до практичних занять з іноземної мови (роздаткового матеріалу, граматичних карток, індивідуальних завдань та інших матеріалів), підготовка (за бажанням) Power Point Presentations до практичних занять з англійської мови, підготовка відео матеріалів та аудіо матеріалів.	15/10
8.	Робота з психолого-педагогічною, науково-методичною та лінгвістичною літературою. Складання індивідуального плану роботи на час педагогічної практики.	15/10
9.	Пошук в бібліотеці та Інтернеті відповідних сучасних матеріалів для викладання іноземної мови.	20/10
10.	Планування навчально-виховного процесу та підготовка до проведення практичних занять іноземною мовою. Складання тематичного плану окремого заняття.	18/18
11.	Підготовка звітної документації, що засвідчує проходження студентом педагогічної практики: (1) звіту про проходження педагогічної практики; (2) розгорнутого плану–конспекта залікового заняття з іноземної мови; (3) щоденника проходження педагогічної практики; (5) характеристику з місця проходження практики.	25/10
Разом		180/150

6. Підбиття підсумків педагогічної практики.

Відповідальний по кафедрі про проведення педагогічної практики звітує про результати проведення на засіданні кафедри, завідувач кафедри методики та практики викладання іноземної мови звітує про результати проведення педагогічної практики на засіданні Вченої ради факультету іноземних мов.

7. Методи навчання

- Словесні методи: розповідь, бесіда.
- Наочні методи: демонстрація, ілюстрація.

- Практичні методи: обговорення ситуацій, методів навчання, які використовує студент-практикант, дискусії, навчання запобіганню та конструктивному підходу до вирішення конфліктних ситуацій, допомога керівника практики в корегуванні змісту занять, використанні інформаційно-комунікаційних технологій на заняттях іноземної мови відповідно до рівня знань учнів.
- Робота з методичною літературою, допомога керівника у виборі навчальної (навчально-методичної та наукової) літератури.
- Робота з аудіо та відеоматеріалом.

8. Критерії оцінювання педагогічної практики

денна форма навчання

1. Бали за характеристику студента (відгук керівника від бази практики) – 15 балів:

відмінно – "5"	15 балів
добре – "4"	10 балів
задовільно – "3"	5 бали

набрано балів _____

2. Бали за проведення залікового заняття – 70 балів:

2.1. зміст залікового заняття – максимальна кількість балів – 40 балів:

- ✓ організація заняття (відповідність проведення заняття плану-конспекту та вміння правильно скласти план-конспект залікового заняття) – 20 балів;

набрано балів _____

- ✓ техніка викладання (спрямованість на студента, розподіл уваги на аудиторію та активність студентів) – 10 балів;

набрано балів _____

- ✓ вміння роботи з навчальними матеріалами та технічними навчальними засобами (вміння пояснювати, наочність, вмотивованість, адекватність завдань, індивідуалізація, робота над помилками) – 10 балів;

набрано балів _____

2.2. рівень володіння іноземною мовою – 15 балів:

- ✓ відповідність фонетичним, граматичним нормам та словниковий запас – 15 балів;

набрано балів _____

2.3. особисті професійні якості – 15 балів:

- ✓ виразність мови, професійна майстерність, контакт з аудиторією та відповідність зовнішнього вигляду – 15 балів;

набрано балів _____

3. Бали за всю вчасно подану документацію про практику: план-конспект залікового заняття, характеристика студента з місця проходження практики, звіт, щоденник – 15 балів:

набрано балів _____

Загальна кількість балів _____

заочна форма навчання

1. Бали за проведення залікового заняття – 85 балів:

1.1. зміст залікового заняття – максимальна кількість балів – 45 балів:

- ✓ організація уроку – 25 балів;

набрано балів _____

✓ техніка викладання (спрямованість на учня, розподіл уваги на аудиторію та активність учнів) – 10 балів;

набрано балів _____

✓ вміння роботи з навчальними матеріалами та технічними навчальними засобами (вміння пояснювати, наочність, вмотивованість, адекватність завдань, індивідуалізація, робота над помилками) – 10 балів;

набрано балів _____

1.2. рівень володіння іноземною мовою – 25 балів:

✓ відповідність фонетичним, граматичним нормам та словниковий запас – 25 балів;

набрано балів _____

1.3. особисті професійні якості – 15 балів:

✓ виразність мови, професійна майстерність, контакт з аудиторією та відповідність зовнішнього вигляду – 15 балів;

набрано балів _____

2. Бали за всю вчасно подану документацію про практику: звіт, щоденник – 15 балів:

набрано балів _____

Загальна кількість балів _____

9. Схема нарахування балів

Сумарна оцінка за практику виставляється за наступною шкалою.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендована література

1. Ніколаєва С. Ю. Методика навчання іноземних мов. Київ, 2005. 328 с.
2. Пасинок В. Г. Основи культури мовлення. Київ, 2012. 184 с.
3. Пасинок В. Г. Основи культури мовлення. Харків, 2010. 228 с.
4. Пасинок В. Г. Учитель і слово : технологія мовленнєвої підготовки майбутнього педагога. Харків, 2004. 208 с.
5. Пасинок В. Г. Теоретичні основи мовленнєвої підготовки вчителя. Харків, 2001. 280 с.
6. Hill L. A. English Language Teaching Games. London, 1974. 220 p.
7. Linder C. Oral Communication Testing. Skokio, 1977. 139 p.